

Zboží dvojího použití

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Zora Ondrejčíková
Licenční správa
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Vývozní kontroly

System vývozních kontrol

- soubor procedur a opatření přijatých jednotlivými státy za účelem regulace a monitorování obchodu s citlivými položkami, technologiemi a informacemi, které se vztahují k zbraním hromadného ničení
- jedním z hlavních prvků, jak zabránit šíření zbraní hromadného ničení
- preventivně působit proti výrobě a kumulaci konvenčních zbraní v rizikových regionech a proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů

System kontroly vývozu jako celek je tak efektivní, jak účinně jsou prováděna jeho jednotlivá opatření na úrovni státních orgánů i podnikatelské veřejnosti a akademické obce

Vývozní kontroly

- Režim kontroly vývozu nebrání obchodu pro mírové účely, ale pomáhá zamezit nelegitimním obchodům.
- Chrání vývozce před politickými a ekonomickými riziky při obchodování v citlivých oblastech a poskytuje jim nástroje k jejich vlastní ochraně.

V akademické oblasti

- Cílem kontroly vývozu není omezit výzkum nebo cenzurovat jeho výsledky, ale pouze zabránit jejich zneužití.

Základní předpisy

- **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821** ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití
- **nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/1** ze dne 20. října 2021, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821, pokud jde o seznam zboží dvojího užití
- **zákon č. 594/2004 Sb.**, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, v platném znění

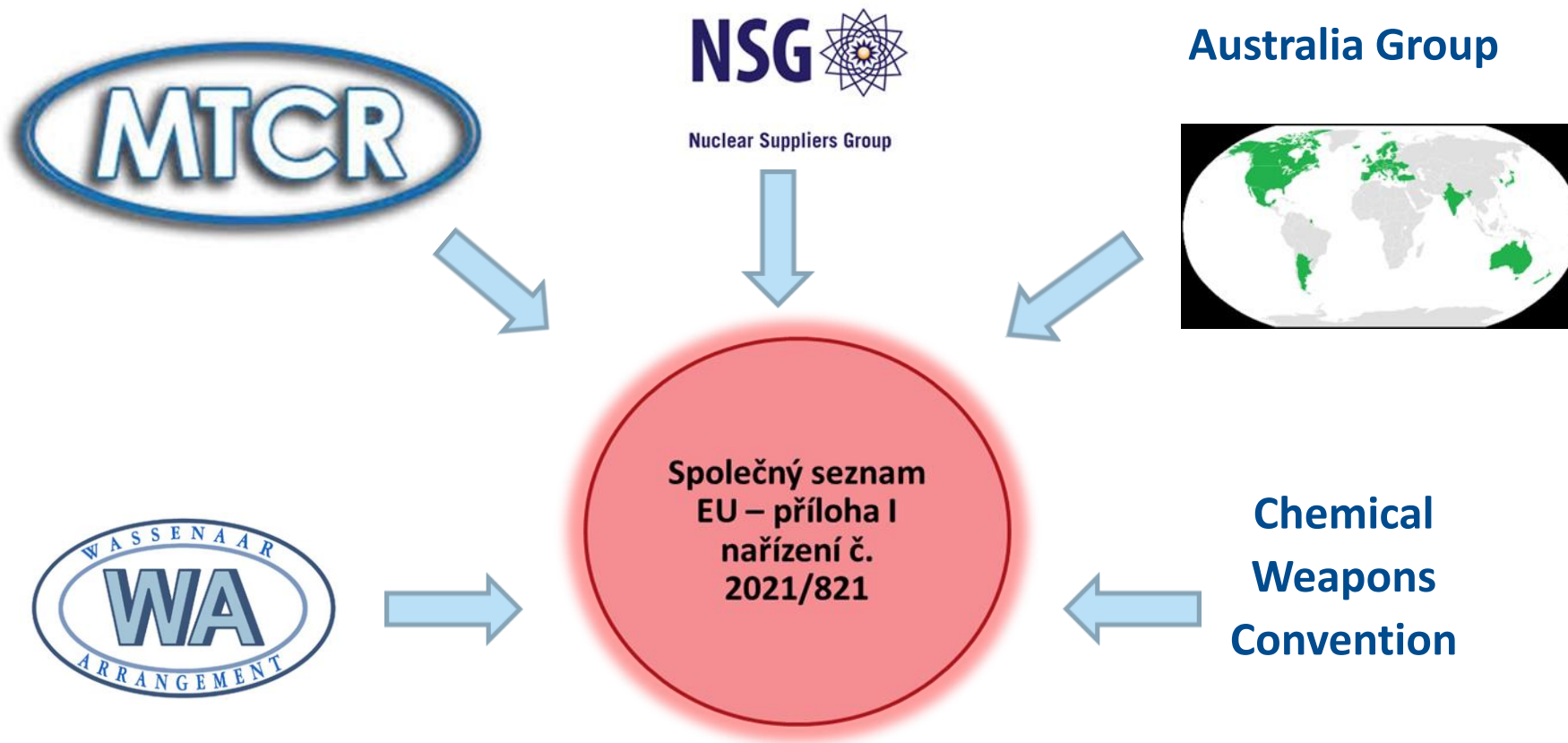
Zboží dvojího použití

- Zboží **včetně softwaru a technologií**, které lze použít jak pro civilní, tak i vojenské účely a které zahrnuje zboží, které může být použito ke konstrukci, vývoji, výrobě nebo použití jaderných, chemických nebo biologických zbraní či jejich nosičů, mimo jiné veškeré zboží, které může být použito jak pro nevýbušné účely, tak i pro jakoukoliv formu podpory výroby jaderných zbraní nebo jiných jaderných výbušných zařízení

(definice v nařízení EP a Rady (EU) 2021/821)

- Seznam zboží dvojího užití - Příloha I nařízení EP a Rady (EU) 2021/821

Seznam zboží dvojího použití

Mezinárodní kontrolní režimy

- Wassenaarské ujednání www.wassenaar.org
- Režim raketových technologií www.mtcr.info
- Skupina jaderných dodavatelů www.nsg-online.org
- Australská skupina www.australiagroup.net
- Úmluva o chemických zbraních www.opcw.org

Technologie

- Specifické informace nezbytné pro „vývoj“, „výrobu“ nebo „užití“ zboží. Tyto informace mají formu „technických údajů“ nebo „technické pomoci“.
 - *„Technická pomoc“ může mít formu pokynů, školení, výcviku, pracovních znalostí a poradenských služeb a může zahrnovat i přenos „technických údajů“.*
 - *„Technické údaje“ mohou mít formu modrotisků, plánů, diagramů, modelů, formulářů, tabulek, technických výkresů a specifikací, příruček a pokynů psaných nebo zaznamenaných na jiných médiích nebo zařízeních, jako jsou disky, pásky, permanentní paměti (ROM).*

(definice dle seznamu kontrolovaného zboží)

Technická pomoc

- jakákoli technická pomoc týkající se oprav, vývoje, výroby, montáže, zkoušek, údržby nebo jiných technických služeb, která může mít **podobu pokynů, poradenství, školení, předávání pracovních znalostí či dovedností nebo konzultací**; technická pomoc zahrnuje též pomoc **elektronickými prostředky** nebo **telefonicky** nebo **jiné ústní formy pomoci**;

(definice v nařízení EP a Rady (EU) 2021/821)

Vývoz zboží dvojího užití

(definice v nařízení 2021/821)

- režim vývozu ve smyslu článku 269 celního kodexu Unie;
- zpětný vývoz ve smyslu článku 270 celního kodexu Unie; ke zpětnému vývozu dochází také, pokud musí být v průběhu tranzitu přes celní území Unie podle bodu 11 tohoto článku podáno výstupní souhrnné celní prohlášení, protože bylo změněno konečné místo určení zboží;
- režim pasivního zušlechťovacího styku ve smyslu článku 259 celního kodexu Unie; nebo
- **přenos softwaru nebo technologií elektronickými prostředky, a to i faxem, telefonem, elektronickou poštou nebo jakýmikoliv jinými elektronickými prostředky, do místa určení mimo celní území Unie; to zahrnuje zpřístupnění tohoto softwaru nebo technologií v elektronické formě fyzickým nebo právnickým osobám nebo partnerstvím mimo celní území Unie; jeho součástí je rovněž ústní přenos technologie, pokud je technologie popsána prostřednictvím prostředku pro hlasový přenos**

Přenos SW a technologií

Hmotný přenos

- projektové dokumentace
- plány, schémata, modely
- návody, instrukce

Nehmotný přenos

- pokyny
- dovednosti
- školení
- předávání pracovních zkušeností, konzultace

Příklady nehmotných transferů

➤ Účast na konferenci

- prezentace, diskuze, výměna informací - může obsahovat citlivé informace týkající se technologie nebo SW vztahující se k položkám uvedeným na seznamu kontrolovaného zboží

➤ Spolupráce výzkumných středisek z různých zemí a výměna poznatků v oblasti vývoje

- výměna informací emailem, telefonické konzultace

Nehmotné přenosy

- Nízká cena přenosu, snadné obcházení vývozních kontrol
- Jakmile subjekt získá informace, je snadné je předat dál
- Neexistuje žádná „papírová“ stopa, která by umožňovala kontroly takového transferu

Nástroje k předcházení nežádoucím transferům

- Zvyšování povědomí o vývozních kontrolách a nehmotných transferech
- Pravidelná proškolení zaměstnanců
- Vytvoření vnitřního programu kontroly

Omezující opatření vůči třetím zemím

Gesce Licenční správy - opatření, která se vztahují na

- Vojenský materiál
- Zboží a technologie dvojího použití uvedené v příloze I nařízení EP a Rady (EU) 2021/821, poskytování technické pomoci související s tímto zbožím
- Další vybrané zboží blízké kontrolovanému zboží dvojího použití, poskytování technické pomoci související s tímto zbožím – vždy konkrétně specifikováno

Dostupné informace – vývozní kontroly

➤ Licenční správa

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/o-licencni-sprave/informace-o-licencni-sprave--8846/>

➤ Oddělení mezinárodních kontrolních režimů

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/mezinarodni-kontrolni-rezimy-zbozi-dvojho-pouziti/>

➤ Informace na stránkách EU

https://policy.trade.ec.europa.eu/help-exporters-and-importers/exporting-dual-use-goods_en

Dostupné informace - sankce

➤ MPO

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/mezinarodni-kontrolni-rezimy-zbozi-dvojiho-pouziti/sankce-a-zvlastni-opatreni-vuci-nekterym-zemim--40596/>

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/sankce-vuci-rusku-a-belorusku/>

➤ EU

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-solidarity-ukraine/eu-sanctions-against-russia-following-invasion-ukraine_en

➤ FAÚ

<https://www.financnianalytickyyurad.cz/aktualne-o-sankcich>

<https://www.financnianalytickyyurad.cz/sankce-proti-rusku-a-belorusku>

Děkuji za pozornost

Případné dotazy: dual@mpo.cz

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Zora Ondrejčíková
Licenční správa
Ministerstvo průmyslu a obchodu